

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

738	01	0031
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: Sauvo
 Alue: Ristniemi
 Nimi: Ullaskrooppi
 Kohteen laji: asuinpaikka
 Kohteesta muita kortteja kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Antti Bilund

Inventointinumero:
 Luokka:
 Ajoitus: pronssikausi
 Lukumäärä: 1
 Tarkastusaika: 27.8.1995

Sijaintitiedot

Peruskartta: 2021 01 KARUNA
 x= 6687 23 y= 2427 83 z= 18 - 21
 Pinta-ala: 500 m²

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Sauvon kirkolta 6 km etelään

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Ristniemi
 Tila/Rno/nimi: 1:22 ?
 tai Kortteli/tontti/palsta:

Omistaja:

Osoite:

Puhelin:

Postitmp:

Kiinteistötunnus:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: Ei ole mainittu ainakaan Sauvon historiassa, joka on kirjoitettu 1980-luvun lopulla.

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt: saviastianpaloja, 12 kpl (KM 29307)

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat peruskarttakopio
muut liitteet
negatiivit
diat

Tarkastuksen aihe:

Havaitsin kohteen käydessäni katsomassa Ristniemen rökkiöitä. Näistä löytöpaikkaa lähimpinä, noin 100-200 m päässä olevista käytetään Sauvon historiassa nimitystä Ullaskroopin rökkiöt.

Kohteen kuvaus:

Kohde sijaitsee Ristniemen ja Kotikylän välisen tien eteläpuolella loivasti etelään, soistuneeseen notkelmaan laskevalla hiekkaisella rinteellä. Paikalta löytyi laikutuskoneen vaoista harvakseltaan saviastianpaloja noin 20 x 25 m kokoiselta alueelta, jota pohjoisessa rajoittaa tie ja idässä tien pohjoispuolella mutkan kohdalla aivan tien laitaan ulottuvasta kallion kärjestä etelään piirretty linja. Muinaisjäännös saattaa ulottua laajemmallekin, mutta huonojen havainto-olosuhteiden vuoksi sitä ei ollut mahdollista varmistaa.

Löydetyt saviastianpalat ovat kaikki pieniä, eikä muinaisjäännöstä voi niiden perusteella tarkasti ajoittaa. Keramiikka voisi olla pronssikautista tai varhaisrautakautista, sillä se on kivimurskasekoitteista ja joissakin paloissa on melko voimakasta naarmutusta. Rannansiirtymisen perusteella asuinpaikka näyttää pronssikautiselta. Löytöpaikka (ylälaita 20 mmpy) on alkanut paljastua veden alta kivi- ja pronssikauden taitteessa ja se on ollut kapean salmen rannalla koko pronssikauden ajan. Ylempänä rinteellä, nykyisen tien pohjoispuolella on periaatteessa voitu asua jonkin verran aikaisemmin, mutta noin tasolta 25 mmpy ylöspäin maasto on kallioista. Salmi eli löytöpaikan eteläpuolinen notko (15 mmpy) on kuivunut pronssi- ja rautakauden vaihteessa. Tällöin löytöpaikka on jäänyt noin 150 m päähän rannasta. Alunperin asuinpaikka näyttää olleen tyyppillinen, aivan rannalla, karulla hiekkamaalla sijainnut pyyntiasuinpaikka. Vaikka varhaisen rautakauden asuinpaikat eivät enää välttämättä olekaan aivan rantasidonnoisia, tuntuu epätodennäköiseltä, että juuri tällä paikalla olisi asuttu enää rautakauden puolella. Salmen kuivumisen jälkeen paikassa ei ole ollut mitään erityisen suotuisia topografisia piirteitä ja maaperä on maatalouselinkeinoja ajatellen karua. Toisaalta jo muutaman sadan metrin päässä lännessä, varhaisrautakautisen lahden rantarinteillä maaperä näyttää huomattavasti paremmalta.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Asuinpaikka sijaitsee loivasti etelään laskevalla rinteellä. Maaperä on pinnalta paikoitellen hienoa, lajittunutta hiekkaa, monin paikoin kuitenkin soran ja kivien sekaista hiekkamaata. Maaperä on karua. Pohjoisessa noin 50 m päässä maasto muuttuu kallioiseksi. Etelässä rinne laskee kapeaan, pohjaltaan soistuneeseen notkoon (Ullaskrooppi ?), jonka takana on kallioinen mäki. Lännessä notko kääntyy etelään ja avautuu 150 m päässä laajaan laaksoon, joka nyt on peltona. Idässä notko levenee ja johtaa Kotikylän peltoaukealle. Pronssikaudella edellä mainitut pellot ovat olleet meren lahtia ja notko niiden välinen salmi. Notkon eteläpuolella olevan kallioisen mäen eteläpuolella on ollut toinen leveämpi salmi. Löytöpaikan pohjoispuolitse kulkee Ristniemen ja Kotikylän välinen tie. Tien ja pohjoisessa olevien kallioden välissä on vanhoja, umpeen kasvaneita hiekkakuoppia. Noin 100 m päässä lounaassa, Ullaskroopin kaakkoisimman röykkiön pohjoispuolella on myös hiekkakuoppa, joka näyttää olevan käytössä. Muuten tien eteläpuoli notkoon asti on laikutettua hakkuuaukeaa, jolle on äskettäin istutettu männyn taimia.

Laajuuden arviointiperuste: Keramiikan esiintyminen laikutetulla alueella tien eteläpuolella. Laajuuden arviointia vaikeutti illan pimeneminen ja runsaampi aluskasvillisuus laikutusalueella löytöpaikalta länteen ja itään. Maasto on molemmissa suunnissa asuinpaikaksi sopivaa.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka II. Asuinpaikan laajuuden ja kunnan selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset, mutta laajuuden arvioinnin kannalta puutteelliset.

Opas: Antti Bilund, Savonlinnan maakuntamuseo, 57130 SAVONLINNA, puh. 957-571725

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: Ei ole.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Koska löytöpaikalle on juuri istutettu männyntaimia, maaperää ei todennäköisesti ole tarkoitus lähiaikoina kaivella. Lounaassa lähimmän röykkiön pohjoispuolella oleva hiekkakuoppa näyttää olevan käytössä.

Lähilöytöjä: Ullaskroopin pronssikautiset (?) röykkiöt (4 kpl) 100-200 m länteen-lounaaseen ja muut Ristniemen röykkiöt kauempana lännessä-lounaassa.

Selostus jätetty

11.2.1996 Savonlinna

Aika Paikka

Antti Bilund
Allekirjoitus

SAUVO Ristniemi Ullaskrooppi
 pronssikautinen asuinpaikka
 x= 6687 23, y= 2427 83, z= 18 - 21

Pk 2021 01 KARUNA 1964

1:20000

